

A portrait of Farid Esack, a man with a beard and a traditional headpiece, looking upwards with a thoughtful expression. The background is a solid dark red color.

Farid Esack

Verzombisering

Column

Foto: Ceert Snoeijer

Ik ben blij met het verloop van het verkrachtingsproces tegen Zuid-Afrika's voormalige vice-president Jacob Zuma. Niet perse omdat hij is vrijgesproken, maar omdat zelfs tegenover een machtig persoon het recht zijn loop heeft gehad. Wij zijn terecht trots op onze rechtsstaat! Wat betreft Zuma's onschuld: ik was het vanaf het begin oneens met de meeste gender-activisten, die Zuma schuldig en de klaagster onschuldig bevonden lang voordat de rechter zijn oordeel had geveld.

Maar de hele geschiedenis bracht wel een hoop vuile was betreffende onze bevolking en haar leiding naar buiten. Ons masker van fatsoen, moraliteit en gelijkgerechtigheid van de seksen is afgerukt. Onze *100% Zulu Boy*, zoals hij geafficheerd stond op de T-shirts van zijn aanhangers, maakte van een rechtsproces een cultuurconflict. Zuma presenteerde zichzelf als de messias van een verkalkte vorm van Zulu-schap. Het zijn van een échte Zulu, verklaarde hij, vereiste dat hij de seksuele dorst van een vrouw wel moest lessen, anders zou zij beledigd zijn. En zou hij beroofd zijn van zijn mannelijkheid. En die mannelijkheid zou gevestigd zijn in zijn vaardigheid met zijn wapen. "Mijn wapen, breng me mijn wapen!" was de oorlogskreet waarmee hij zijn supporters aanvoerde.

Het proces, het bendedrag van zijn supporters, de onwil van het ANC plus bondgenoten om hem te verwijzen naar de mestvaalt van de geschiedenis omdat hij juridisch immers niet schuldig was – de Zuid-Afrikaanse politiek lijkt de wittebroodsweken van het Mandela-tijdperk ver voorbij. Aan het licht gekomen is nu een kloof tussen enerzijds de politiek correcte opvattingen over sekse, moraliteit en menselijke waardigheid, publiek

rondgebazuind, en anderzijds de manipulatie van hele bevolkingsgroepen met behulp van tribalisme en vrouwenhaat. Velen van ons worden wakker en vragen zich af wat er in godsnaam aan de hand is.

Opmerkelijk genoeg, toonde Zuma zich een dag na het proces in zijn verontschuldigingsspeech alweer een voorbeeldige pleitbezorger van mensenrechten en non-seksisme. Allemaal hypocriete onzin natuurlijk, allemaal gericht op een comeback. En deze man was de voorzitter van de Raad voor Morele Heropbouw en van de Nationale Aidscommissie! Dit is niet zomaar een priestertje met zijn vingers in het collectezakje, het is de vervloekte Paus zelf!

Maar het is niet alleen een geschiedenis van Zuma, het is ook de geschiedenis van hen die in het ANC een toekomst zien. Ze staan te kijk als keizers zonder kleren, stervelingen die alleen maar geïnteresseerd zijn in het eigen overleven in wat nu wel een politieke jungle mag heten. Men denkt: als de massa's nog steeds pal achter *100% Zulu Boy* staan, dan moet ik daar absoluut op voorbereid zijn! Ik moet aan politieke positionering doen: daar gaat het immers om in het spel van de macht. Hoe positioneer ik me, is de centrale brandende allesverterende vraag geworden. Het is natuurlijk helemaal geweldig als ik er tijdens al dat positioneren nog in slaag om moreel goed over te komen!

Onze vrienden in het buitenland kunnen maar beter niet grinniken, of alleen maar een beetje treuren, over wat er hier in Zuid-Afrika gebeurt. Het gaat hier ook om de dromen die we hadden toen we samen met jullie voor bevrijding vochten. Dit gaat ook over jullie.

Het Zuma-verhaal is dat van de geglobaliseerde wereld, waar het alleen nog over

macht gaat. Waar fijne woorden als democratie, vrijheid, mensenrechten en waardigheid alleen vallen waar dat goed uitkomt, en waar ze nodig zijn voor jouw zucht naar dominantie. Zodra je voelt dat jouw macht en je overleven op het spel staan, draai dan meteen weer 180 graden en grijp naar gevangenschap zonder proces, Guantánamo Bay, en steeds weer nieuwe wetten om de 'vreemde-ling' mee uit te roken. Zelfs als die wetten per ongeluk ook een echte bekeerling tot jouw machtsstructuur, zoals mevrouw Ayaan Hirsi Ali, benadelen.

Al onze waarden het raam uit! Morgen stappen we weer rustig over dode Irakezen en vernietigde Guantánamo-gevangenen heen. In de goed verwarmde kantoren van de macht bezingen we de mensenrechten. Maak ze kapot, maar manifesteer je voor de camera als hun sterkste verdediger, dat is het parool.

In het Witte Huis hebben we een *100% American Boy*; in Europa hebben jullie een *100% Dutch Boy* en een *100% Danish Boy*. Jouw Europeaan-schap, of Amerikaan-schap, is ontdaan van alle nuances, een verkalkte versie van de cultuur die het ooit was, en jullie politici doen om het hardst een wedstrijdje van wie het meest Nederlands, Frans of Amerikaans is. "Breng me mijn wapen!", roepen ze hun aanhangers toe, in hun straatrel om de macht.

Vernietig jezelf dan maar, zodat je lelijke zelf kan overleven, is de les die het Zuma-verhaal ons leert. Het is de les van het Irak-verhaal, van het Afghanistan-verhaal en van zoveel gelijktijdige verhalen. Verzuma-isering is verzombisering. We zijn zombies geworden.

Farid Esack (Zuid-Afrika) is moslimtheoloog en genderspecialist.